

3. Budgetopfølgning 2 - forventet regnskab 2024 (B)

Sagsnr.: 23-005447

Åbent

Kompetence

Byrådet og Seniorudvalget

Beslutningstema

Seniorudvalget skal godkende "Budgetopfølgning 2 - forventet regnskab 2024" for udvalgets økonomi, som indgår i den samlede budgetopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet.

Seniorudvalget skal godkende ajourførte handleplaner, som indgår i samlet budgetopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet.

Seniorudvalget skal godkende budgetomplaceringer af mindreforbrug under Seniorudvalgets område for at imødekomme budgetudfordrede områder med merforbrug.

Seniorudvalget skal beslutte, hvordan merforbrug på 5,9 mio. kr. skal håndteres. Seniorudvalget kan beslutte, om der skal findes servicereduktioner, at der skal iværksættes flerårige handleplaner for at indhente merforbruget eller pege på andre løsninger.

Seniorudvalget skal godkende status på implementering af budgetforlig 2024-27.

Indstilling

Chef for Sundhed og Ældre indstiller,

At 1: Seniorudvalget godkender "Budgetopfølgning 2 - forventet regnskab 2024", som indgår i samlet budgetopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet

At 2: Seniorudvalget godkender ajourførte handleplaner, som indgår i samlet budgetopfølgning til Økonomiudvalget og Byrådet

At 3: Seniorudvalget skal godkende budgetomplaceringer af mindreforbrug under Seniorudvalgets område for at imødekomme budgetudfordrede områder med merforbrug.

At 4: Seniorudvalgets skal beslutte, hvordan resterende merforbrug på 5,9 mio. kr. håndteres. Seniorudvalget kan beslutte, at der skal findes yderligere servicereduktioner, at der skal iværksættes flerårige handleplaner for at indhente merforbruget eller pege på andre løsninger

At 5: Seniorudvalget godkender status på implementering af budgetforlig for 2024-27.

Sagens indhold

Formålet med at gennemføre budgetopfølgning 2 er at vurdere det forventede regnskab for 2024. Der er fortsat skærpet fokus på, at det forventede resultatet af budgetopfølgningen er så nøjagtigt som muligt.

Et retvisende billede giver udvalget mulighed for at foretage de nødvendige økonomiske tilpasninger, så udvalgets samlede budgetramme overholdes ved forventet merforbrug og tilsvarende: at forventet mindreforbrug lægges i kassen.

Budgetopfølgning 2 - forventet regnskab tager derfor udgangspunkt i:

- Det korrigerede budget pr. ultimo marts 2024
- Aktuelle forbrugs- og aktivitetsdata
- Forventninger til forbrugsudviklingen resten af året.

Forventet resultat på drift og anlæg

Trepartsaftalen for 2024

Økonomiske konsekvenser afledt af Trepartsaftalen for 2024 er ikke indregnet i budgetgrundlaget for budget 2024. Derfor er forventede merudgifter forbundet med Trepartsaftalen medtaget i denne budgetopfølgning og indregnet som merforbrug i budgetopfølgning med henblik på afklaring af finansiering i Byrådet.

Administrationen har i samme forbindelse vurderet behovet for justering af allerede godkendte takster samt eventuelle konsekvenser på områder, hvor takster efterregnes med efterfølgende taktregulering.

I Budgetopfølgning 2 er indregnet merudgifter til trepartsaftalen på 8,7 mio. kr.

Drift

Samlet set forventes Seniorudvalgets driftsbudget at vise et merforbrug på 14,6 mio. kr. Merforbruget består af merforbrug på 5,9 mio. kr. vedrørende budget 2024 inkl. overførsler og merforbrug som følge af Trepartsaftalen på 8,7 mio. kr. Overførsler fra 2023 er indregnet i resultatet.

Den primære årsag til merforbrug på Seniorudvalgets område findes på plejeboligområdet set i bred forstand. Samlet set er der en stigning i antal borgere fra Slagelse Kommune i plejeboliger både på de kommunale plejecentre, på friplejehjem og på plejehjem i andre kommuner. Dette uddybes nærmere senere.

Totalt set er det samlede merforbrug på Seniorudvalgets område steget med ca. 1,4 mio. kr. siden første budgetopfølgning. I første budgetopfølgning for 2024, som blev behandlet på Seniorudvalgets møde i marts 2024 var det forventede merforbrug 4,5 mio. kr., og i denne budgetopfølgning er det forventede merforbrug 5,9 mio. kr. eksklusive merudgifter på 8,7 mio. kr. vedrørende Trepartsaftalen.

I forhold til overførsler skal bemærkes, at plejecentrenes og hjemmeplejens merforbrug overført fra 2024 i denne budgetopfølgning er medtaget under henholdsvis plejecentre og hjemmeplejen i henhold til gældende overførselsregler. Alle øvrige overførsler på Seniorudvalgets område er placeret samlet under "tværgående, centrale områder" med i alt 8,6 mio. kr. Disse midler skal efterfølgende fordeles til områder med forventet merforbrug i 2024. Administrationens anbefaling til fordeling ses nedenfor under vurdering.

Den samlede forventede budgetafvigelse i 2024 kan herefter specificeres sådan:

- Tværgående centrale områder forventer mindreforbrug på ca. 3 mio. kr. Derudover er alle overførte mer- og mindreforbrug fra 2023 på myndighedsområderne og de centrale områder, herunder elevområdet, medtaget under dette punkt med i alt ca. 9 mio. kr. Herefter er der samlet set et mindreforbrug på ca. 12 mio. kr. placeret her.
- Visitation til hjemmepleje forventes at vise et mindreforbrug på 9,1 mio. kr., hvilket primært er, fordi områdets budget 2024 ikke er demografireguleret.
- Hjælpebidler forventer et mindreforbrug på ca. 4,1 mio. kr. primært begrundet i nye indkøbsaftaler på diabetes og stomi.
- Myndighed øvrige forventes samlet set at vise et merforbrug på 17,7 mio. kr. Merforbruget er primært på mellemkommunale afregninger med merforbrug på 16,5 mio. kr., huslejetab merforbrug på 5,5 mio. kr. samt 1,1 mio. kr. i merforbrug på plejevederlag. De øvrige mindre myndighedsområder viser samlet mindreforbrug på ca. 2,3 mio. kr. og merindtægter på refusioner vedrørende særligt dyre enkeltsager på 3,2 mio. kr.
- Afregninger til friplejehjem viser merforbrug på 18,3 mio. kr. Der er ikke afsat budget til dette område.
- Elevområdet viser på nuværende tidspunkt et forventet mindreforbrug på 11,8 mio. kr., hvilket er en stigning på 6,9 mio. kr. i forhold til første budgetopfølgning og primært begrundet i den aktuelle udvikling i frafald og optag af elever.

- Plejecentrene forventer samlet set merforbrug på 2,7 mio. kr. ved udgangen af 2024 grundet overførsel af merforbrug fra 2023.
- Hjemme- og sygeplejen forventer samlet set et merforbrug på 4,3 mio. kr. ved udgangen af 2024, fordelt med merforbrug på 6,6 mio. kr. i hjemmeplejen, som er overført fra 2023, og mindreforbrug på 2,3 mio. kr. i sygeplejen.

I bilag 1 findes en uddybende beskrivelse af alle områder med forventet mer- eller mindreforbrug på over 1 mio. kr. i 2024.

Handleplaner

På Seniorudvalgets område er der handleplaner, som videreføres fra 2023 på områderne; hjemmepleje, plejecentre, øvrige myndighedsområder samt friplejehjem.

Handleplanerne er ajourført med status på indsatserne, nye indsatser samt nyeste forventninger til merforbrug i 2024 og dermed forventet resultat ved udgangen af 2024. Handleplanerne ses i bilag 2-5. Herefter en kort gennemgang af de fire handleplaner:

- Hjemmeplejen har fået overført merforbrug fra 2023 på 6,6 mio. kr. Sygeplejen forventer mindreforbrug på ca. 2,3 mio. kr. Det betyder, at der samlet set er merforbrug på ca. 4,3 mio. kr. ved udgangen af 2024, hvis der ikke igangsættes nye initiativer i handleplanen.
- Plejecentrene fik overført merforbrug fra 2023 på 7 mio. kr. og forventer i løbet af 2024 at opnå besparelser på ca. 4,3 mio. kr., hvilket er effekten af den i 2023 vedtagne handleplan. I bilag 2b ses ajourført handleplan med status for indsatser. Hvis den forventede effekt af indsatserne opnås, vil plejecentrene samlet set have nedbragt merforbruget til 2,7 mio. kr. ved udgangen af 2024. Der henvises til separat afsnit om plejeboligkapaciteten under vurdering efterfølgende.
- Myndighed øvriges merforbrug består primært af mellemkommunale afregninger og plejevederlag, som er lovbundne områder uden mulighed for konkrete indsatser eller handlinger samt huslejetab, hvor noget af merforbruget kan indhentes igennem beslutninger vedrørende kapacitetsanalysen. For myndighed øvrige er handlinger derfor i høj grad begrænset til budgettilførsel ved at opnå mindreforbrug andre steder under Seniorudvalget eller ved kassefinansieret tillægsbevillinger.
- Myndighed Friplejehjem viser et forventet merforbrug, og handlinger er begrænset til budgettilførsel enten fra mindreforbrug andre steder under Seniorudvalget med serviceforringelser, ved kassefinansieret tillægsbevilling og på sigt igennem beslutninger vedrørende kapacitetsanalysen. Der kan i år indhentes noget af merforbruget ved lukning af gang eller afdeling med største tomgang på et af kommunens plejecentre. Det er dog ikke en dag til dag løsning og forventes tidligst effekt i sidste kvartal af 2024 samt videre ind i 2025.

Nedenstående tabel viser forventet resultat for budgetopfølgning 2 og afvigelse til korrigeret budget opdelt på serviceudgifter og øvrige udgifter.

Drift (mio.kr)	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forventet resultat BO2	Forventet resultat BO1	Afvigelse BO2
<i>Pleje og Omsorg</i>	834,5	830,0	844,6	839,0	-14,6
Resultat serviceudgifter	833,8	829,3	841,6	835,9	-12,3
Øvrige udgifter	0,7	0,7	3,0	3,1	-2,3
<i>I alt for udvalget</i>	834,5	830,0	844,6	839,0	-14,6
Samlet resultat serviceudgifter	833,8	829,3	841,6	835,9	-12,3
Samlet resultat øvrige udgifter	0,7	0,7	3,0	3,1	-2,3

Madservice

Det skal bemærkes, at Seniorudvalgets behandlede sag om stigende udgifter til madudbringning på mødet i april. Sagen er pt. i høring. Der vil i 2024 blive merudgifter på dette område, hvilket vil blive indarbejdet i kommende sag på Seniorudvalgets møde i juni, hvor der skal tages beslutning om eventuel stigning i brugertaksten samt finansiering af merforbrug på området. Dette merforbrug er ikke indregnet i denne budgetopfølgning.

Anlæg

På Byrådets møde den 26. februar 2024 blev der givet anlægsbevilling på 930.000 kr. til udskiftning af blæstkølere i madproduktionskøkkenet. Blæstkølerne er indkøbt, og anlægsbevillingen forventes anvendt i 2024.

Vurdering og handlemuligheder

På Seniorudvalgets område forventes ved udgangen af 2024 et merforbrug på ca. 5,9 mio. kr. eksklusive merudgifter vedrørende Trepartsaftalen. I dette merforbrug er indregnet overførsel af merforbrug fra 2023 svarende til i alt 4,3 mio. kr.

Det er administrationens vurdering, at det ikke vil være muligt at overholde budget 2024 på Seniorudvalgets område.

Herefter følger en uddybende status på plejeboligområdet set i bred forstand. Samlet set viser udviklingen en stigning i antal borgere fra Slagelse Kommune i plejeboliger. Stigningerne ses i søgningen til plejeboliger i andre kommuner og til friplejehjem. Da borgerne har frit valg af plejebolig, uanset beliggenhed, er kommunen forpligtiget til at betale for opholdet. Der er i budget 2024 ikke indarbejdet en stigning i udgifter til borgeres ophold i andre kommuners plejeboliger, og der er ikke budgetlagt med udgifter til borgeres ophold på friplejehjem. På de kommunale plejehjem ses et stigende antal ledige boliger og dermed stigende kommunale udgifter til huslejetab. I den seneste tid er ventelisten til plejebolig i Slagelse Kommune nærmest tømt. De få borgere, der er på venteliste pt., er typisk borgere, der ønsker et helt konkret plejecenter. Hele udviklingen på plejeboligområdet følges tæt, og der vil blive kigget ind i mulige forklaringer og årsagssammenhænge. I bilag 1 ses uddybninger i form af tabeller og grafer, som viser udviklingen på hele området. Det skal oplyses, at administrationen vil udarbejde en model for budgettilpasning på de kommunale plejecentre fra 2025 i takt med, at antal tomme boliger vokser, og der dermed ikke er samme ressourcebehov på plejecentrene. Da plejecentrene i 2024 har en videreført handleplan fra 2023, hvorved der forventes at indhente tidligere års merforbrug, er det ikke realistisk at reducere plejecentrenes budgetter yderligere i 2024. Endeligt arbejdes der med forslag til løsninger på den helt korte bane omfattende mulighed for at lukke stuer/afdelinger midlertidigt og/eller permanent for derved hurtigt at tilpasse plejeboligkapaciteten og på den måde spare ressourcer.

Der er behov for omplaceringer af budget inden for Seniorudvalget område. Samlet set er der områder med mindreforbrug på i alt 39,3 mio. kr. og områder med merforbrug på 45,2 mio. kr. Det vil sige et totalt forventet merforbrug i størrelsesordenen 5,9 mio. kr. som beskrevet indledningsvis. I Bilag 1 er udarbejdet administrationens forslag til fordeling af de midler, der er i mindreforbrug til områder med forventet merforbrug. Det er administrationens anbefaling, at disse omplaceringer sker umiddelbart efter, at denne budgetopfølgning er behandlet.

Derefter vil der være et merforbrug på 5,9 mio. kr. tilbage på området friplejehjem samt merforbrug som følge af Trepartsaftalen. Det er administrationens vurdering, at det ikke er muligt at hente disse inden for Seniorudvalgets budgetramme, uden at der vedtages servicereduktioner. Yderligere skal bemærkes, at det ikke vurderes realistisk at implementere servicereduktioner på hele merforbruget på 5,9 mio. kr. i den resterende del af 2024. Det betyder, at der skal iværksættes flerårige handleplaner, indeholdende servicereduktioner, for at indhente merforbruget eller der kan peges på andre løsninger.

Det skal bemærkes, at begrundelsen for at administrationen i denne sag ikke fremkommer med forslag på servicereduktioner er, at merforbruget på 5,9 mio. kr. primært opstår som følge af de strukturelle udfordringer der er i forhold til plejeboligkapaciteten, herunder mellemkommunale betalinger for ophold i udenbys plejeboliger. Disse udfordringer skal der tages hånd om i forbindelse med budgetprocessen for 2025 og frem. Der er derfor behov for en politisk drøftelse af, hvordan merforbruget håndteres i 2024.

Status på implementering af budgetaftale 2024

I budgetopfølgningerne for 2024 indgår status og fremdrift på de enkelte forhold i budgetaftale for 2024. På Seniorudvalget forventes alle vedtagne beslutninger at kunne implementeres. I bilag 6 ses ajourført styringsark.

Retligt grundlag

Det fremgår af kasse- og regnskabsregulativet, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevillinger, der er kassefinansierede. Ved forventede budgetoverskridelser skal fagudvalgene finde kompenserende besparelser inden for egen budgetramme.

Styrelseslovens § 40 omhandler, at der ikke kan iværksættes foranstaltninger, som ikke er en del af det vedtagne budget, og som medfører indtægter eller udgifter uden kommunalbestyrelsens bevilling.

Kommunalbestyrelsen skal jf. styrelseslovens § 42 stk. 7 fastsætte og beskrive regler for, hvordan kommunens kasse- og regnskabsvæsen skal indrettes. I kasse- og regnskabsregulativet for Slagelse Kommune har Byrådet fastsat regler om, at der gennemføres fire årlige budgetopfølgninger: primo året samt pr. ultimo marts, juni, og september. Budgetopfølgningerne forelægges fagudvalg og efterfølgende samlet til Økonomiudvalget og Byrådet.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkning.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Ingen bemærkninger.

Beslutning i Seniorudvalget den 7. maj 2024

Fraværende: Ingen

At 1: Godkendt.

At 2: Godkendt.

(A) stemte imod "At 2", da (A) ikke er en del af budgetforliget.

At 3: Godkendt.

At 4: Ikke godkendt. Seniorudvalget afventer budgetopfølgning 3.

At 5: Godkendt.

(A) stemte imod "At 5", da (A) ikke er en del af budgetforliget.

Bilag

23-005447-4	Bilag 1 - Budgetopfølgning 2 2024
23-005447-6	Bilag 2 - Handleplan Hjemmeplejen 2024 - Budgetopfølgning 02
23-005447-7	Bilag 3 - Handleplan Plejecentre 2024 - Budgetopfølgning 02
23-005447-2	Bilag 4 - Handleplan Myndighed øvrige - Budgetopfølgning 02
23-005447-3	Bilag 5 - Handleplan friplejehjem - Budgetopfølgning 02
23-005447-5	Bilag 6 - Styringsark Seniorudvalget